

"ПОСТПРАВДА" – ЗАГЛАВИЯ И СЪДЪРЖАНИЕ НА МАТЕРИАЛИ ОТ РУСКИ ИНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

Светослав Арсениев*

Увод

Острият политически дебат в Русия след 2014 г. засяга най-различни теми от вътрешната и външната политика на страната: събитията около Крим, отношенията на Русия със САЩ, ЕС, НАТО, редица икономически и социални въпроси. Руските граждани са неизменна част от този процес, а активността им зависи от конкретните събития и тяхната политическа и обществена значимост. Основен източник за получаване на информация и възможност за реакция е интернет и по-точно рускоезичният му сегмент – Рунет.

Според данни на компанията Яндекс (най-разпространената интернет търсачка в Руската федерация), през 2017 ползвателите на глобалната мрежа в Русия наброяват около 87 млн. души (70% от населението). Ползващите и мобилен или само мобилен интернет са съответно 66 млн. (54% от населението) и 20 млн. души (16% от населението) [1], което извежда страната на първо място в Европа. Трябва да се отчитат, разбира се, редици специфични особености на Русия: огромна територия, неравномерно разпределение на населението, голям брой националности – все фактори, които превръщат мрежата в едно от основните средства за комуникация, източник на разнообразна информация и поле за социална активност. Използването на различни интернет ресурси е важна част от ежедневието на почти 3/4 от гражданите на Русия.

Съдържанието на понятието "интернет ресурс", в дадения случай, включва информационни ресурси и по-конкретно интернет медии (вестници, информационни агенции). Важно условие е и свободният достъп до ресурса (без регистрация или с еднократна такава), както и разположимостта му, т.е. да бъде напълно "открит" (за разлика от ресурси, които се намират единствено в локални мрежи).

Изборът на конкретната тема е свързан с проведения в началото на октомври 2018 г. симпозиум на катедра ЧЕПЛ "Езикът на геополитиката в епохата на постистината". За Русия, във вътрешнополитически аспект, този език се материализира в противопоставянето "либерални"/"опозиционни"

* Светослав Арсениев, ст. преподавател, катедра "Чужди езици и приложна лингвистика", УНСС, email: s_arseniev@unwe.bg

и "прокремълски"/"официални" медии. Разглеждат се оценки и интерпретации на събития в две различни медии (опозиционна и официална), като се анализират съответствието на съдържащото се в заглавията или съдържащото им понятие "постправда" на изложените факти и журналистическата им трактовка. Третият анализиран материал е по-скоро неутрален от гледна точка на вътрешния дебат в Русия и засяга общи въпроси, отнасящи се до техники за манипулиране в мрежата.

Представяне на понятието "постправда" в руските интернет ресурси

Най-често понятието "постправда" се свързва с факта на обявяването на "post-truth" за дума на годината през 2016 по версията на *Oxford Dictionaries*. За първи път това понятие е употребено през 1992 г. от американския писател от сръбски произход Стоян Стив Тезич (Stojan Steve Tesich).

Развитието на понятието е в конкретиката на две до голяма степен определящи дневния ред на същата година събития – референдума във Великобритания по въпроса дали Обединеното кралство да остане член на ЕС или да го напусне и президентските избори в САЩ. Подобно на подхода в западните медии, аргументите на поддръжниците на Брекзит, както и не особено чистоплътните политически средства, използвани от двамата кандидати за президент на САЩ (Хилъри Клинтън и Доналд Тръмп) се посочват като пример за подмяна на фактите с емоции с цел манипулация на определена аудитория.

Отразяването на новината в руските медии е обикновено започва с превод на дефиницията от *Oxford Dictionaries*. За да се избегне двойният превод е представен руският вариант: "Оксфордский словарь назвал главным словом 2016 года *post-truth* – прилагательное, «относящееся к таким обстоятельствам или обозначающее такие обстоятельства, в которых объективные факты влияют на формирование общественного мнения меньше, чем воззвания к эмоциям и личным убеждениям»" (Ефимов, 2016). Същият сайт, позовавайки се на узуса на руския език, предлага превод на *post-truth* като *постистина* – вариант, който не се налага и е изместен от *постправда*.

Цитираният текст е от 21.11.2016 г. Авторът Артём Ефимов разглежда референдума във Великобритания и отделни епизоди от американската политическа действителност и свързва "новото" понятие с резултатите от изследвания за конспирологията, нейната хранителна среда и създаваните "информационни балони".

С навлизането на понятието в руските медии идва ред на опитите да се постигне по-дълбокото му осмисляне. Основателно възниква и следният въпрос. По какво все пак постправдата се отличава от манипулирането на

общественото мнение, държавната или партийна пропаганда или съществуващата паралелно с информацията дезинформация – все инструменти, използвани столетия наред?

Само два месеца след публикуването на горецитирания текст е написана статията на С.В. Чугров "*Post-truth: трансформация политической реальности или саморазрушение либеральной демократии?*" (Чугров, 2017), представяща един различен, много по-конкретен поглед върху постправдата в политическия дискурс като цяло и медиите в частност.

Авторът дава своя отговор като разграничава постправдата от познатите и добре изучени стереотипи, лъжливи представи и новини, преднамерена дезинформация по следните критерии:

1. Терминът "постправда" се заражда не в социокултурния, а конкретно в политическия дискурс. Авторът я определя като "политически удобна правда", "желана правда", "уж правда", продиктувана изключително от политически интереси, особено по време на електорален процес, откриващ път към властта.
2. По мнението на автора, постправдата съществува във виртуалната среда, в която ключова роля играят интернет и социалните мрежи, взети на въоръжение от политици и бизнес. Чугров подчертава, че бягството от реалността към социалните мрежи предизвиква отначало скок на адреналина, тръпка да участваш в политическата игра, а впоследствие се появява и чувството на безнаказаност при конструирането на виртуална реалност или изкуствена политическа среда. Това, на свой ред, води до появата на прослойка, наречена от автора "човекороботи", с лекота поддаваща се на манипулации и използвана за политически цели.
3. Като една от основните характеристики на постправдата авторът назовава редукцията, изчезването на смисъла в резултат от контекстна стандартизация на политическия дискурс, т.е. *постправдата апелира към рефлексите, а не към рефлексията* (Чугров, 2017, с. 45).

Като се спира на своеобразния *Newspeak* на съвременния политически дискурс (фалшиви новини, преднамерено изтичане на информация, "неутрални" новини и т.н.) С. Чугров стига до извода, че в подобен контекст няма значение дали новината е правдива или не. Важното е тя да отговаря на две условия: емоционалната настройка на потребителя на информация и политическите цели на комуникатора. Не е важно дали събитието се е случило или не – та нали то би могло да се случи (Чугров, 2017, с. 46).

Много интересни са направените анализи на твърденията за "руска намеса" в американските избори през 2016 година, както и наблюденията върху конкретните механизми, чрез които се манипулира информацията, за да се трансформира в постправда.

Тъй като разглеждаме руски електронни медии (опозиционни или проправителствени), от съществено значение е рейтингът на две интернет медии през 2017 и 2018 година, а именно електронната версия на вестник "*Ведомости*" и информационната агенция *РИА Новости*.

Посочени са данни на ООО "Медialogия", разработила и използваща автоматична система за мониторинг и анализ на медии и социални мрежи в режим на реално време (обобщени данни за 2017 и 2018 години).

През 2017 г. вестник "Ведомости" заема трето място по цитираност в другите медии, като същото място запазва и през 2018.

По същия показател РИА "Новости" през 2017 г. е на второ място, а през 2018 г. вече е лидер в класацията [2].

Пътешествие на Изток. Постправдата – ново средство за продължаване на стари битки

Сайтът на вестник "*Ведомости*" дебютира през 1999 г. едновременно с печатното издание. Самата медия описва историята на създаването си по следния начин: "*Ведомости*" е уникален проект, за реализацията на който през 1999 г. за първи път обединяват сили два водещи световни бизнес вестника – *Financial Times* и *The Wall Street Journal*. В момента изданието принадлежи на частна руска компания, а "*Ведомости*" може да използва материали от *Financial Times* и *The Wall Street Journal*, като участник в синдиката на тези световни издания.

В началото двата "водещи световни бизнес вестника" притежават по 33% от акциите на "*Ведомости*", но продават своите дялове след влизането в сила на Закон N 305-ФЗ от 14 октомври 2014 година, който предвижда не повече от 20% чуждестранно участие в капитала на руски медии. В момента едноличен собственик на "частната руска компания" е Демян Кудрявцев – медиен мениджър. Редакционната политика на вестника го причислява към т.н. "опозиционни" медии.

Във фокуса са редица действия на официалните власти в Русия; публикуват се критични коментари и анализи на политически, икономически и социални решения на руското правителство. Например, във връзка с извършените през 2010 г. терористични актове в московското метро излиза статията "*Вечные ценности. Провал коммуникации*" на Майя Кучерская – руска писателка и литературовед. Без да подкрепя извършителите на терористичните актове (жени-шахиди), авторката се обявява срещу политиката на държавата по отношение на терористите, която асоциира с известната фраза на президента Путин, евфимистичната интерпретация на която се състои в призив терористите да бъдат убивани там, където бъдат

заловени (*"Мы будем преследовать террористов всюду. Если в туалете поймает, то и в сортире их замочим"*).

С решение от Роскомнадзор, държавен орган за контрол и надзор на медиите, вестникът е предупреден за недопустимостта да се публикуват материали с екстремистко съдържание. Впоследствие изданието губи и делото за обжалване на предупреждението.

Статията, обект на анализ, е публикувана на 17 март 2017 г. и е озаглавена *"Три года постправды"*, с подзаглавие "Крым показал Кремлю успешность простой политики называния черного белым" (Синицын, 2017). Авторите Николай Эппе и Андрей Синицын се спират на новините "само от един ден – 16 март 2017 г.", като разглеждат темата за руската "намеса" в американските избори, реч на В. Путин след връчване на акредитивни писма на чужди посланици и др. Интересното тук е едно сравнение, което авторите поставят в самото начало на статията. "То (присъединяването на Крим, *бел. моя*) легитимира т.нар. хибриднаост или постправдата в политиката, разшири "сивата зона", в която политиката се прави със специални операции, няма място за ценности, а знакът се лекота се мени от минус на плюс" (Синицын, 2017). С други думи – отъждествяват се "хибриднаост" и "постправда". Дефиницията на *хибриднаост* в руския език се свързва с области като ботаника, математика и т.н. Затова е напълно възможно под "хибриднаост" да се подразбира друго достатъчно актуално понятие – "хибридна война". Тогава е необходимо да се намери точна негова дефиниция – в нормативни документи, международни договори, официални документи на международни организации и др. Тъй като подобна изчерпателна и, най-вече, официална формулировка няма, остава тя да се потърси в открити източници, свързани с изследователски или аналитични структури.

През 2005 г. двама автори – James Norman Mattis, четиризвезден генерал от Корпуса на морската пехота на САЩ, министър на отбраната на САЩ от януари 2017 до януари 2019 и подполковник Frank Hoffman определят хибридната война като "по-скоро съчетание на нови подходи – обединяване на различни сили и средства за водене на война" (Mattis, 2005). Различните "сили и средства" са методи на класическата война, диверсии, партизански действия и нови информационни технологии.

Десет години по-късно, през 2015 г., в предисловието към Международния справочник "Military Balance 2015"[3] е представено доста по-разширена дефиниция на хибридните войни като "използване на военни и невоенни инструменти в интегрирана кампания, насочена към достигане на внезапност, завоюване на инициатива и получаване на психологически и физически предимства, като се използват дипломатически възможности, оперативни операции по дезинформация, а също така електронни и кибероперации, военни и разузнавателни действия под прикритие, а понякога и без при-

критие, икономически натиск". Като пример за такъв комплекс действия са посочени именно събитията в Украйна от 2014 г.

Сравняването на съдържанието на двете понятия дава ясна представа, че действията в една хибридна война са много по-широки и включват използване на най-разнообразни, включително военни, инструменти, за разлика от явлението, представляващо елемент от информационното противоборство, получило гражданственост благодарение на споменатите политически събития и развитието на технологиите.

Разбира се, на авторите не е чужда определена логика, свързваща поредицата от действия на Русия в Крим от 2014 г. и последвалата информационна кампания на руските власти, но за отъждествяване на двете явления не може да става и дума. Търси се ефектът от струпване на понятия "в тренда", водещ до "контекстната стандартизация" по формулировката на С. Чугров. Този подход е насочен към основната таргет-група на изданието – либерално настроена аудитория, която най-често е опозиционна по отношение действията на руския президент и правителството. Тоест, връщайки се отново към С. Чугров, можем да твърдим, че е налице съответствие на емоционалната настройка на потребителя на информацията (читателя) и политическите цели на комуникатора (журналистите/изданието).

Макар и парадоксално на пръв поглед, "изобличавайки" постправдата като политика на Кремъл, журналистите използват похвати, които на практика водят до нейната поява.

Другата статия, обект на изследването, се намира на сайта на *РИА Новости* и е озаглавена "*Смысла врать больше нет. Нидерланды приговорят Россию для Украины*" (Мараховский, 2018). Неин автор е Виктор Мараховский, известен публицист и блогер, участник в няколко популярни интернет проекта като онлайн списанието "*На линии*", портала "*Культпульт*". Мараховский е главен редактор на популярния уеб проект "*Однако*", създаден като електронна версия на ежеседмичника със същото име, основан от журналист от Първи канал на ОРТ Михаил Леонтиев. Списанието и неговата електронна версия предоставя възможност за изява на автори от т.нар. "патриотичен лагер".

Горецитираната статия разглежда следствените действия по случая със сваления над Източна Украйна през 2014 г. малайзийски самолет. Спирайки се на вероятността за място на съдебните заседания да бъде определена Хага, авторът се връща назад във времето, към Международния наказателен трибунал за бивша Югославия и съдбата на двама от главните подсъдими – Слободан Милошевич, "тайнствено" починал преди да завърши неговото дело и Войслав Шешел, прекарал единадесет години в следствието и освободен поради тежко онкологично заболяване.

Официалната руска позиция за събитията в бивша Югославия е категорично формулирана – Русия настоява за обективно разследване на действията на всички участници в гражданската война. Настроенията в руското общество обаче са традиционно просърбски, а сред болшинството руснаци битова мнението, че отношението към сърбите е несправедливо, а Трибуналът – необективен и предубеден. Базирайки се на тези нагласи, авторът още в началото насочва читателите към това "... как умеят да съдят в Хага е известно на всички" и чрез негативна емоция насочва процеса на формиране на мнение и върху предстоящия съдебен процес по делото за сваления самолет. Новина всъщност още няма. Към онзи момент мястото на заседанията не е определено окончателно, а холандската страна води следствие. Липсата на окончателна информация обаче не пречи да се създава определен информационен фон.

Авторът твърди, че "... това, което гарантирано ще видим в холандския съд, ще се случва във формата на т.нар. постправда". Следва авторово определение на явлениято, което "... описва господствалата... пропагандна реалност, в която фактите нямат значение, лесно заменяни с «хайли лайкли», «висока степен на сигурност» и «многобройни силни убедености»" (Мараховский, 2018).

Мотивът за постправдата позволява на Мараховский да засегне и широко дискутирания в Русия проблем за доминирането на САЩ и произтичащите от това опасности. Припомняйки речта на бившия държавен секретар К. Пауъл в ООН и започналата по-късно война срещу Ирак авторът твърди, че подобни събития са възможни единствено в свят, където една държава контролира "агитацията и пропагандата", в резултат на което е възможно "бойното използване на постправдата". Именно затова, по негови думи, "Единствената световна конфигурация, в която постправдата реално е действала, е била еднополярната конфигурация" (Мараховский, 2018).

Поставя се акцент върху опозицията "преди/сега". Припомняйки различни събития – операцията на руските военни в Косово, решителността на Русия, проявена по време на войната с Грузия, сблъсъкът в Украйна, авторът ги определя като отдалечаване от епохата на постправдата, настъпило в резултат от възстановяването на статута на Русия като субект на голямата политика. Този подход позволява да се очертае една по-оптимистична картина на настоящето, която да бъде противопоставена на "преди" – периодът от 90-те години на миналия век, свързан с тежки спомени за много от руснаците. Положителната емоция, свързана със "сега", измества и надделява над спомена, способствайки за възстановяване на националното самочувствие. Повратните моменти за автора се свързват с успехите на руската армия, а не например с постижения в икономиката или подобряване на жизнения стандарт.

Индиректно се очертава образът на врага – САЩ, "колективния" Запад. Едно друго внушение – представянето на Русия като обсадена крепост, в статията е по-скоро имплицитно, защото се цели читателят най-вече да бъде убеден в способността на руската държава да се справи с предизвикателствата, които постоянно възникват пред нея.

В статията, подобно на тази от "*Ведомости*", авторът се стреми да въздейства на читателя чрез емоции. Емоцията и внушението позволяват да се избегне необходимостта от анализ на събитията, на негативните резултати, свързани със сложните дипломатически отношения на Русия с много държави. *РИА Новости*, за разлика от "*Ведомости*", има много по-обширна аудитория, която обхваща ползватели с различни политически нагласи. Това предопределя сблъсък на различни мнения в коментарите към статията, но като цяло положителните имат превес. Полемиката е доста остра – нещо, обичайно за Русия. Агенцията, напълно в съответствие с политиката си и нагласите на преобладаващата част от аудиторията, извежда като най-популярни два коментара, подкрепящи една от основните тези на Мараховски – тази за положителната динамика, затвърждаваща ролята на Русия в света.

Възможен ли е отговор на вечния руски въпроси – *Какво да се прави?*

Различна от първите две е статията на Олег Матфатов "*Как жить в эпоху постправды?*" (Матфатов, 2016). Авторът, след традиционния коментар за думата на годината, споменава понятие, въведено от американския антрополог Алексей Юрчак (Alexei Yurchak) – *хипернормализация*, без обаче да го разясни.

Антропологичното изследване на А. Юрчак излиза първи път в САЩ през 2005 година. Почти десетилетие по-късно то е преиздадено на руски с допълнения и промени, направени от самия автор. Важно място в изследването на съветската действителност заема въпросът за езика на идеологията. В определен момент започва неговата максимална стандартизация, установява се определена норма и начинът тази норма да бъде спазена е включването в новите текстове на откъси и цитати от по-ранни изказвания на висши ръководители (Юрчак, 2014, с. 44). Това е процес, определян от изследователя като *хипернормализация* и "...в резултат на който в езика не просто възникват голям брой стандартни фрази и обороти, но се извършва и постепенно усложняване на тези стандартни фрази и обороти. Констатиращата част на смисъла на подобни изказвания е крайно неопределена" (Юрчак, 2014, с. 46). Формата става по-важна от смисъла и нейното спазване е своеобразен ритуал, демонстриращ верността към официалната линия. Хи-

пернормализацията на съветския идеологически език освобождава смисъла, предаван чрез изказванията, направени на този език. (Юрчак, 2014, с. 46)

"*Хипернормализация*" е и заглавието на филм на британския документалист Адам Къртис (Adam Curtis), който в свое интервю пред ВВС посочва, че в Съветския съюз "...Хората знаеха, че обществото боледува от корупция, те разбираха, че политиките трудно контролират протичащите в него процеси, че от всички страни ги заобикаля лъжа и лицемерие. Но те не виждаха нищо друго около себе си, не познаваха друг свят и считаха такъв живот за нормален. Юрчак характеризира това състояние като «хипернормализация»".

По-скоро, ако изхождаме от определението на самия Юрчак, А. Къртис има предвид не самия процес, касаещ най-вече определен аспект на езика, а нещо доста различно – отношението на хората към тогавашната действителност. При това за категоричността на оценките на Къртис би могло да се спори, особено след по-задълбочено запознаване с изследването на американския антрополог.

По-нататък в интервюто Къртис заявява, че не сравнява Британия и Америка със Съветския съюз, но същевременно казва, че Западът е попаднал в ситуация, която много прилича на съветската.

Матфатов на свой ред развива тази теза, като посочва една съществена разлика. Ако в бившия Съветски съюз пропагандата е била държавна, осъществявана от държавни електронни и печатни медии и недопускаща позиция, различна от официалната, то човекът от ХХІ век, разполагайки със свобода на избора, може да се превърне в заложник на този избор. И причината не е свързана толкова с някаква информационна кампания на политически сили, медии или бизнес структури, а с т.нар. "борба за всеки клик". Активният интернет ползвател най-често има определени интереси, кръг от теми, информация за които търси в мрежата, използвайки интернет търсачки. По такъв начин се формира клиентски профил на този ползвател и интернет търсачката или социална мрежа му доставя най-вече такава информация, каквато смята за съответстваща на неговия профила. Създава се т.нар. "балон от филтри" (filter bubble), понятие въведено от Ели Парисър (*Eli Pariser*) през 2011 г. [4]

Така, според Матфатов, до ползвателя не достигат алтернативни гледни точки, защото доставчикът смята, че те могат да не се харесат на ползвателя и той да потърси друга търсачка или мрежа, а това е поражение в борбата за прословутия "клик", т.е. за обема на интернет трафика.

Всъщност става дума за едностранчиво възприятие на събитията, формирано като резултат от лични нагласи и емоции и "стимулирано" от доставчиците на информация. При това такава ситуация възниква не поради дефицит на информация, а заради "пренастищането с нея".

Ако човек с формиран по подобен начин мироглед се сблъска с различно мнение, той не може да бъде убеден с факти или аргументи, защото спорът не се отнася до факти, а до личната митология и убеждения (Матфатов, 2016). Без подобна категоричност да се приема еднозначно, все пак е вярно, че нетърпимостта към чуждото мнение и неумението да се води аргументиран спор е част от нашата действителност.

И макар заглавието на статията да представлява драматичен въпрос, той все пак не получава отговор.

Политическият дебат в Русия – различни цели и еднакви средства

Анализът на статиите от електронната версия на *"Ведомости"* и сайта на *РИА Новости* показва използването на сходни техники: изхожда се от актуално събитие, но то не се анализира, а се използва като отправна точка за натрупване на обстоятелства, които трябва да насочат мнението на читателя в една или друга посока. Във вестника, например, в негативен план се коментират изказвания на руския президент, изтъкват се икономическите трудности, възникнали като резултат от ограничаването на икономическото сътрудничество със Запада, но влиянието на тези трудности върху руската икономика силно се преувеличава. И другата страна – материалът от сайта на агенцията припомня събития, свързани с действията на Запада по отношение на Русия, като се цели отключване на вече съществуващи в обществото негативни нагласи и емоции, възникнали в резултат от тези действия. Опирайки се върху действията на въоръжените сили, успехите на руската държава силно се хиперболизират.

Бележки

[1] По данни на компания "Евростудио", занимаваща се с мониторинг в Рунет (<https://www.eurostudio.ru/>).

[2] Компанията "Медialogия" е създала автоматична система мониторинг и анализ на медиите и социалните медия в режим на реално време, като наблюдава 51 хиляди издатели на федерално и регионално в режим 24x7 (<https://www.mlg.ru/about/>).

[3] По-подробно в The International Institute of Strategic Studies
The Military Balance 2015. London: Taylor & Francis Ltd, 2015.

[4] По-подробно в Eli Pariser. The Filter Bubble: What the Internet Is Hiding from You. – New York: Penguin Press, 2011.

Референции:

Ефимов, А., (2016), Платон мне друг, но истины не надо, в N+1, available at: <https://nplus1.ru/material/2016/11/21/post-truth-world> (accessed 08.11.2018).

Мараховский, В., (2018), Смысла врать больше нет. Нидерланды приговорят Россию для Украины, в *РИА Новости*, <https://ria.ru/20180614/1522632183.html> (accessed 15.11.2018).

Матфатов, О., (2016), Как жить в эпоху постправды?, в *Newtonew*, <https://newtonew.com/science/post-truth-and-its-discontents> (accessed 28.11.2018).

Синицын, А., Эппе, Н., (2017), Три года постправды, в *Ведомости*, available at: <https://www.vedomosti.ru/opinion/articles/2017/03/17/681578-tri-goda> (accessed 12.11.2018).

Чугров, С., (2017), Post-truth: трансформация политической реальности или саморазрушение либеральной демократии?, в: *Полис. Политические исследования*, № 2, 2017, с. 45-46.

Юрчак, А., (2014), Это было навсегда, пока не кончилось. Последнее советское поколение, "НЛЮ", Москва.

Mattis J., Hoffman, F., (2015), "Future Warfare: The Rise of Hybrid Wars", in US Naval Institute, available at: <http://milnewstbay.pbworks.com/f/MattisFour-BlockWarUSNINov2005.pdf> (accessed 12.11.2018).

"ПОСТПРАВДА" – ЗАГЛАВИЯ И СЪДЪРЖАНИЕ НА МАТЕРИАЛИ ОТ РУСКИ ИНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

Светослав Арсениев

Резюме

Статията разглежда тълкуването на понятието "постправда" в руски интернет източници. Очертават се предпоставките за появата на това явление, свързаните с него понятия, средата, в която то съществува, съответствието на съдържашото се в заглавията или съдържанието на материалите понятие "постправда" на изложените факти и тяхната трактовка. Засягат се въпросите за техниките на манипулиране, където не липсва на информация, а "пренастищането" с такава, може да доведе до формиране на "неистински", контекстуално "неверен" прочит на определено явление.

Ключови думи: Русия, постправда, интернет ресурси

JEL: Z130

"POST-TRUTH" – HEADERS AND THE CONTENT OF RUSSIAN INTERNET RESOURCES

Svetoslav Arseniev*

Abstract

The article considers the interpretation of the term "post-truth" in Russian Internet sources. The prerequisites are outlined for the appearance of this phenomenon, the terms connected with it, the environment, inside which it exists, the correspondence between the contents in the titles or the contents of the term "post-truth" of the listed facts and their interpretation.

Some questions are also considered, referring to the techniques of manipulation. It has been shown that it is not the lack of information, but rather "the per-saturation" with information could lead to formation of "unrealistic" and in its context even "untrue" reading of a given specific phenomenon.

Key words: Russia, post-truth, Internet resources

JEL: Z130

* Svetoslav Arseniev, Senior Lecturer, Department of Foreign Languages and Applied Linguistics, UNWE, email: s_arseniev@unwe.bg